

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska (przewodniczący)

SSN Joanna Misztal-Konecka (sprawozdawca)

SSN Tomasz Szanciło

w sprawie o zwolnienie J. J.
od kosztów sądowych i ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu
celem sporządzenia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
wyroku wydanego w sprawie IV Ca (...) Sądu Okręgowego w S.
oraz celem sporządzenia skargi
o wznowienie postępowania w sprawie IV Ca (...),
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 marca 2019 r.,
zażalenia adwokata P. J.
na postanowienie Sądu Okręgowego w S.
z dnia 21 marca 2018 r., sygn. akt IV Co (...),

**stwierdza swoją niewłaściwość i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w S. w celu rozpoznania zażalenia.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 marca 2018 roku, wydanym w sprawie IV Co (...) Sąd Okręgowy w S.:

1. przyznał adwokatowi P. J. tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu J. J. kwotę 2 700 zł, podwyższoną o kwotę podatku od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie opinii o braku podstaw do

sporządzenia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 11 października 2013 roku w sprawie IV Ca (...), oraz kwotę 195,57 zł tytułem zwrotu niezbędnych wydatków;

2. oddalił wniosek o przyznanie wynagrodzenia za sporządzenie opinii o braku podstaw do złożenia skargi o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w S. z dnia 11 października 2013 roku w sprawie IV Ca (...) (uprzednio IX C (...) Sądu Rejonowego w S.).

Na powyższe postanowienie w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 2 zażalenie złożył adw. P. J., zarzucając naruszenie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku - Prawo o advokaturze oraz § 16 ust. 5 w zw. z § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 394² § 1 k.p.c. na postanowienia sądu drugiej instancji, których przedmiotem są m.in. zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu przysługuje zażalenie do innego składu tego sądu, z wyjątkiem postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji. Wprowadzenie tej normy do Kodeksu postępowania cywilnego jest wynikiem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 października 2013 roku, SK 14/13, w którym art. 394² § 1 k.p.c. w zakresie, w jakim nie przewiduje możliwości zaskarżenia postanowienia sądu drugiej instancji w sprawie przyznania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu, polegającej na sporządzeniu opinii o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej został uznany za niezgodny z Konstytucją. Pośrednio również na jej kształt miał wpływ wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2012 roku, SK 20/11, uznający niekonstytucyjność art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c., w brzmieniu obowiązującym do 2 maja 2012 roku, w zakresie, w jakim nie przewidywał zażaleń na postanowienie sądu drugiej instancji oddalające wniosek pełnomocnika

ustanowionego z urzędu o przyznanie od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w postępowaniu przed sądem drugiej instancji.

Wskazana regulacja art. 394² § 1 k.p.c. obowiązuje od 18 kwietnia 2014 roku, oznaczając jako sąd funkcjonalnie właściwy do rozpoznania zażalenia - sąd drugiej instancji. Znajduje ona zastosowanie do zaskarżonego postanowienia, ponieważ zostało ono wydane w dniu 21 marca 2018 roku.

Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawy, w których została wyraźnie określona jego kompetencja do rozstrzygania, i nie może zastępować innych sądów w zakresie wykonywania kompetencji dla nich zastrzeżonych. Stwierdzając brak swojej właściwości sąd przekazuje sprawę sądowi właściwemu (postanowienie Sądu Najwyższego z 27 lutego 2019 roku, II CZ 103/18, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z 21 marca 2013 roku, III CZ 17/13, niepubl.).

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy na mocy art. 200 § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 397 § 2 k.p.c. postanowił jak na wstępie.

jw